

Wes research & strategy nam afscheid van stichter en bezieler

In memoriam professor doctor emeritus en eregouverneur Olivier Baron Vanneste

Dr. Norbert Vanhove

Voorzitter redactieraad West-Vlaanderen Werkt, bestuurder wes research & strategy

Op 17 september 2014 overleed eregouverneur, professor doctor emeritus **Olivier Baron Vanneste** (Kortrijk, 18 mei 1930) op 84-jarige leeftijd in Brugge.

Hij studeerde Economische Wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven. Dit gebeurde in een periode waarin West-Vlaanderen het economisch zeer moeilijk had. Het heersende economische klimaat was pessimistisch. In de jaren vijftig was West-Vlaanderen de provincie met de hoogste werkloosheid. In meerdere gemeenten van het Houtland hadden meer dan een vijfde van de gezinshoofden (lees gezinnen) geen job. De migratiebalans was erg negatief, veertigduizend West-Vlamingen werkten als grensarbeider in het noorden van Frankrijk en de provincie telde meer dan tienduizend seizoenarbeiders.

Onder impuls van Guido Declercq en Olivier Vanneste werd in het begin van de jaren vijftig, door een zestal ambitieuze studenten aan de katholieke universiteit van Leuven, een studiekering opgericht die de economische toestand van West-Vlaanderen in kaart zou brengen. Dit leidde tot de publicatie '**Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen**' van Guido Declercq en Olivier Vanneste. Deze studie had een grote weerklink in academische kringen, ook buiten onze grenzen. Zij lag mede aan de basis van de oprichting van de **West-Vlaamse Economische Raad (WER)** en het **West-Vlaams Economisch Studiebureau (WES)**. WER was de eerste instelling voor streekontwikkeling in West-Vlaanderen. Deze begeesterde jongeren werden sterk gesteund door de toenmalige gouverneur van West-Vlaanderen Pierre van Outryve d'Ydewalle. Dankzij hun publicatie kon de studiekering de gouverneur en de bestendige deputatie overhalen om een meer formeel en permanent orgaan op te richten, dat de beleidsmakers zou helpen om de economische problemen in de regio aan te pakken. WER werd in 1954 opgericht met Guido Declercq als de eerste directeur. In 1957 werd hij opgevolgd door Olivier Vanneste. Om elke politieke beïnvloeding op de research-activiteiten te vermijden, werd het onderzoekswerk in 1959 ondergebracht in een afzonderlijke vzw, het **West-Vlaams Economisch Studiebureau, WES** (sinds juni 2014 **wes research & strategy**). Olivier Vanneste leidde zowel WER als WES tot zijn benoeming in 1979 als gouverneur van de provincie West-Vlaanderen.

Olivier Vanneste was bijna 18 jaar gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, van 1979 tot en met 1997. De economische ontwikkeling, de tewerkstelling en veiligheid stonden centraal in zijn beleid. Hij kwam echter vooral in beeld in maart 1987, bij de ramp met de veerboot 'Herald of Free Enterprise' waarbij hij de hulpverlening zeer doeltreffend coördineerde. Voor zijn uitzonderlijke inzet en efficiënte aanpak van de ramp verleende Hare Majesteit de Britse Koningin op 8 maart 1988 het ereteken 'Honorary Knight Commander of the Most Excellent Order of the British Empire', de meest prestigieuze titel voor een niet-inwoner van Groot-Brittannië.

Academisch luik

De loopbaan van Olivier Vanneste had ook een academisch luik. In 1967 behaalde hij het doctoraat in de economische wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven met zijn proefschrift '*Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek. Toepassing op de Westvlaamse economie*'. Dit doctoraat werd in 1968 bekroond met een benoeming als buitengewoon docent en in 1972 als buitengewoon hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven, campus Kortrijk.

Olivier Vanneste was een man van theorie en praktijk. Een beleid zonder een klare analyse was uit den boze. Vandaar de grote betekenis die hij hechtte aan een sterk WES. Bij hem stond het prospectief denken centraal. Olivier Vanneste stelde in de jongste vijftien jaar herhaalde malen het gebrek aan interesse voor het prospectief denken bij de provinciale overheid aan de kaak. We kunnen zonder enige aarzeling stellen dat de uitbouw van de haven van Zeebrugge als diepzeehaven en als energiehaven, er nooit was gekomen zonder het vele toekomstgerichte onderzoek van **WES**. Op zijn initiatief werd in de schoot van WES in 1962, ook het toeristisch onderzoek opgestart. Op dit vlak werd WES een Europese speler. Olivier Vanneste was medeoprichter in 1965 van het **TRC (Tourist Research Center)**, een centrum voor overleg inzake toeristisch onderzoek in Europa. Hij was einde van de jaren zestig een voorloper met de oprichting van een milieuafdeling en later een afdeling ontwikkelings samenwerking in WES. Meer dan duizend ambtenaren, vooral uit Indonesië, werden bij WES getraind en gevormd in uiteenlopende aspecten van streekontwikkeling. Meerdere van deze jongeren hebben een succesvolle loopbaan uitgebouwd en bijgedragen tot de realisatie van succesvolle projecten.

Olivier Vanneste was ook de drijvende kracht achter de oprichting van de West-Vlaamse intercommunales: WIER, WIH en WITAB, nu verenigd in de **wvi**. Er was behoefte aan ruimte voor de bedrijven, betaalbare bouwpercelen voor de gezinnen en een betere ruimtelijke ordening op het gemeentelijke vlak.

Zijn managementkwaliteiten kwamen ook aan het licht bij de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen (**MBZ**), waar hij gedurende lange tijd een bestuursfunctie vervulde. Dit was ook het geval in het **Europacollege**. Het Europacollege was voor hem een 'center of excellence' in West-Vlaanderen. Vandaar zijn streven om het Europacollege te verankeren in Brugge door de realisatie van de campus Verversdijk.

West-Vlaanderen Werkt

Het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt' was zijn troetelkind. Op zijn initiatief werd in 1959 het eerste nummer van het tijdschrift uitgegeven. In het eerste redactioneel schreef de toenmalige gouverneur Pierre van Outryve d'Ydewalle: *"Wie het in de grond goed meent met onze provincie, hij moge dan zelf geen persoonlijk belang hebben bij handel, nijverheid of landbouw, mag nooit of nooit een gelegenheid laten voorbijgaan om deze activiteiten te propageren of beter te doen kennen. Of wij er al dan niet bij betrokken zijn, het is onze plicht West-Vlaanderen in zijn handel, nijverheid en landbouw tot bij alle mensen te brengen en wie werkelijk van West-Vlaanderen houdt, mag, noch kan zich aan die plicht onttrekken"*. Olivier Vanneste beschouwde het tijdschrift als een vorm van economische democratie en een hefboom voor economische ontwikkeling. Vele ideeën werden op deze wijze uitgedragen en hebben bevruchtend gewerkt.

West-Vlaanderen is in 2014, op één na, de provincie met de laagste werkloosheid, met inkomende in plaats van uitgaande grensarbeid, zonder seizoenarbeid, evenwicht op de binnenlandse migratiebalans en een sterke verhoging van het inkomen per capita. Dit alles is in hoge mate het werk van Olivier Vanneste. Zijn visie en doorzettingsvermogen hebben hiertoe bijgedragen. West-Vlaanderen nam afscheid van een uitzonderlijke sterke persoonlijkheid.